Motion

1978/79:110

av Bertil Johansson och Martin Olsson
med anledning av propositionen 1978/79:54 om ändrade regler för uppskov med beskattning av realisationsvinst, m. m.

Det i propositionen framlagda lagförslaget innebär i vissa hänseenden förbättringar i förhållande till nuvarande regler i vad gäller uppskov med beskattning av realisationsvinst uppkommen vid försäljning av fastighet.

Vissa brister kvarstår dock. Det gäller bl. a. för dem som ej lyckas skaffa eller få förvärvstillstånd för en ersättningsfastighet. Huvudsyftet med uppskovet är såväl enligt gällande lag som enligt propositionens förslag att en skattskyldig som av en eller annan anledning säljer sin fastighet och är beroende av den för sin utkomst eller sitt boende skall kunna skaffa sig en liknande sådan inom viss tid utan att en del av köpeskillnaden för den sålda fastigheten "försvinner i skatt" och på så sätt minskar hans möjligheter att trygga sin försörjning.

Detta vore tillfredsställande om det funnes ersättningsfastigheter att få tag på eller om vederbörande visste att han får förvärvstillstånd eller att kommunen ej utnyttjar sin förköpsrätt. Frågorna prövas helt oberoende av varandra. Man kan konstatera att i dag är det förenat med stora svårigheter att få tag på ersättningsfastigheter.

Lyckas vederbörande inte få tag på ersättningsfastighet, måste realisationsvinsten tas upp till beskattning det år den uppstod. Den skattskyldige kan därmed sägas ha förspillt sina möjligheter till alternativa sätt att "lindra" skatten.

Det kan drabba dem hårt som är utsatta för tvångsvis försäljning. De alternativ som står till buds är att i förekommande fall kvitta realisationsvinsten mot förluster exempelvis husreparationer och maskinbyten. För yrkesverksamma jordbrukare en bit upp i åren och med dåligt försäkringsskydd kan fortfarande köp av pensionsförsäkring vara ett alternativ. Felet med nu rådande förhållanden är att de alternativa avdragen måste ske under inkomståret. Man kan med rätta påstå att det medförett stort lotteri i slutet av inkomståret – att välja mellan en försäkringsdispens eller att leva med förhoppningen att hitta en lämplig fastighet under uppskovstiden.

Av den erfarenhet man har av behandlingen av ansökningar om dispens för avdrag för pensionsförsäkringspremier hos riksskatteverket framgår att det är en stor anhopning av sådana ansökningar i slutet av året – så stor att man ej hinner behandla ärenden i tid. Man sänder av den anledningen ut meddelanden till de sökande att de ej skall ha för stora förhoppningar om att deras ansökan om dispens kan behandlas i laga tid. Här är också att märka att för den som erhållit realisationsvinst under t. ex. 1978 och som förutsatt att

avdrag skall kunna erhållas vid 1979 års taxering för försäkringspremie gäller emellertid inte enbart att dispens medges utan även att premien erläggs senast den 15 januari 1979 – detta innebär en mycket kort behandlingstid.

Man kan sålunda fastslå att det för närvarande råder ytterst otillfredsställande förhållanden inom det område som motionen gäller och som kan medföra mycket ogynnsamma effekter för den skattskyldige i avseende på hans försörjningsmöjligheter. Följdverkningarna har uppenbarligen icke förutsetts eller kunnat förutses vid tillkomsten av nu gällande regler för realisationsvinstbeskattning, och tyvärr har dessa problem ej heller beaktats i föreliggande proposition. Eftersom det är väsentligt att reglerna snarast ändras, bör riksdagen i samband med behandlingen av propositionen utarbeta förslag till sådan ändring av lagförslagen att dessa krav tillgodoses.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar om sådan ändring av det i propositionen 1978/79:54 framlagda förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst att vid uppkommen realisationsvinst på grund av fastighetsförsäljning alla legala möjligheter till uppskov eller avdrag står öppna under samma tidsrymd.

Stockholm den 24 november 1978

BERTIL JOHANSSON (c) MARTIN OLSSON (c)